

Volt egy tábor Lengyelben...

(rendes beszámoló – rendhagyó jegyzetekkel)

Körömi Gábor

Nem, kedves olvasó, nem pontatlan, vagy pongyola a cím, nem Lengyelországra, hanem egy kis Tolna megyei településre, Lengyelre kell gondolni. Ez még a jelentkezőknek is gondot okozott, hiszen akadt, aki a valutaváltásról érdeklődött a tábor megkezdése előtt.

A program a TÁMOP-3.4.5-12-2012-0001 azonosító számú, „Tehetséghidak Program” című kiemelt projekt keretén belül valósult meg.

2013. augusztus 5-től 10-ig a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége (MATEHETSZ) intenzív tehetséggondozó tábort szervezett Lengyelben. Az alábbiakban a tábor hivatalos táborvezetői beszámolóját olvashatod ezzel a szedéssel, míg a dőlt betűs, beljebb „húzott” szövegben utólagos jegyzeteket találsz.

A tábor valamennyi résztvevője készített írásos beszámolót, a résztvevők elégedettségmérési lapot töltöttek ki, így az alábbiakban az ezekből leszűrt tapasztalatok és tanulságok összefoglalóját, valamint a saját jegyzeteimet olvashatod a dőlt betűs részekben. Milyen jó lenne egyszer nem csak pályázati beszámolót írni, hanem igazi beszámolót, a mi kedvünkre és mások okulására, mindenről, ami egy nyári táborral kapcsolatos! Leírni nem csak a programot, hanem az előkészület feladatait, tapasztalatait, a tábor szervezési ügyeit. Azokat a pillanatokat szívesen megosztjuk, melyekért érdemes tábort csinálni, de ne feledjük azokat a helyzeteket, éjszakákat, konfliktusokat, apróbb összecsordulásokat, melyek minden emberi közösségben előfordulnak, és a tábor intenzív idejében talán gyorsabban kialakulnak és gyorsabban is kell őket megoldani! Táborozni jó. Nagyon sokat lehet tanulni belőle. Magunkról és másokról is. Minden bentlakós/elmenős tábor, legyen bármilyen koncepciója, tematikája, az alkalmazkodásról is szól, s ez érvényes a fiatalok és a pedagógusok közösségére egyaránt. Egy tábor ideje alatt megváltozhat egy színjátszó csoport, előadások jöhetnek létre, és meg lehet alapozni egy egész tanév munkáját. (Emlékszem életem első színjátszó táborára, amikor ifiként egy balul sikerült hangosbeszélő bemondás után majdnem végleg hazamentem, aztán lett este és reggel, és folytatódott a tábor tovább, és egy hét alatt végleg elköteleződtem a színjátszás iránt.)

A tábor vezetésére 2013 februárjában kértek fel, a meghirdetésre áprilisban került sor, online jelentkezési felületen. A fiatalok a tehetségpont, vagy az iskola (esetleg a szülők) segítségével május végéig jelentkezhetek, s a döntésről mindenkit értesítettünk még a tanév vége előtt.

Csemer Patrícia volt az alprojekt vezetője, a tábor közvetlenül Francsics Dorinához tartozott. Mindkettejük munkájáért, az egyeztetésekért, a koordinálásért köszönet jár. Az „Intenzív tehetséggondozó nyári programok” alprojekt több mint harminc tábort hirdetett meg az alábbi (nem teljes) témakörökben: irodalom, könnyűzene, fizika, biológia, népművészet, fafaragás, bokszt, komolyzene, komplex művészeti, sakk, tánc, logikai-matematikai és dráma. A táborok többsége természetesen csak a MATEHETSZ szempontjából volt új, sok esetben több éve működő táborok kaptak lehetőséget, hogy jobb anyagi feltételek és némileg módosított új koncepció alapján szervezzenek tábort 2013 nyarán. A táborok munkájából 2013. szeptember 14-én, az Országos Tehetségnapon láthattak ízelítőt az érdeklődők a Millenárison.

Kiket vártunk? Elsősorban olyan fiatalok jelentkezésére számítottunk 10-től 14 éves korig, akik már kapcsolatba kerültek versekkel, színjátszással, vagy ehhez hasonló tevékenységgel. A kiírásban szerepelt, hogy olyanok jelentkezését is vártuk, akik még nem találkoztak ilyen jellegű tevékenységgel, de ajánlóik úgy gondolták, hogy érdemes lenne ezt a területet kipróbálniuk. A válogatáshoz kértünk egy rövid, saját szavakkal leírt jelentkezést (miért szeretne jönni a táborba) és egy felnőtt ajánlását (miért javasolja a jelentkezőt). Mivel valamennyi tehetséggondozó tábor ingyenes volt, ezért igyekeztünk olyan csapatot kialakítani, akik között volt hátrányos helyzetű és volt egyáltalán nem hátrányos helyzetű fiatal is, kiemelkedő versenyeredményeket felmutató és olyan, aki még nem próbált ilyesmit.

Végül is majdnem nyolcvan jelentkeztünk a mi táborunkba, ezek közül választottunk ki 58 jelentkezőt. A kiválasztás alapja az életkor (10-14 éves korig vártuk a jelentkezőket) figyelembevétele mellett a motivációs levél és az ajánlás volt. Szerettünk volna változatos összetételű tábort, de ha valaki a lovas-tábora és az angliai nyelvi tábor közé szeretne volna beilleszteni ezt a nyári programot, vagy ha olyan közhelyes szöveget adott be, amit beadhatott volna a matekos táborhoz és a fafaragó táborhoz is, akkor bizony elutasítottuk a jelentkezését.

Még februárban ültem le az alprojekt vezetőivel, felvettem a kapcsolatot a Káva Kulturális Műhellyel, és meghívtam néhány drámatanár kollégámat. Az így kialakult csapat a drámáról, színjátszásról és – ami a legfontosabb – a táborozásról, a gyerekekkel közös munkáról ugyanúgy gondolkodó emberekből állt össze.

A tábor vezetői a következő drámatanár kollégáim voltak: Romankovics Edit, Patonay Anita, Milák Melinda, Szabó Zsófia, Kállai Ibolya, Vancsuráné Sárközi Angéla, Kardos János, Bori Viktor (táborvezető helyettes), Egervári György, Gyombolai Gábor, Kálóczi László és én.

Többször leültünk, hogy közösen alakítsuk ki a tábor peremfeltételeit, hogy milyen koncepciót milyen programokkal töltsünk fel. Kialakultak a csoportvezetői párok, akik már saját maguk tervezték meg, hogy mi történjen a kiscsoportos foglalkozásokon.

Ugyanakkor persze mindenki tudta, hogy a táborozás az alkalmazkodásról is szól, tehát tervezhetünk bármit, ha az idő, a körülmények, a résztvevők, a vendéglátók, egyszóval bármelyik táboroztatást befolyásoló tényező közbeszól. Akik részt vettek a koncepció kialakításában, már rutinos táboroztatók, többükkel együtt nőtem fel a gödöllői Petőfi Sándor Művelődési Központ és a Marczibányi Téri Művelődési Központ nyári táboraiban. Minden, amit a (színjátszó) táborozásról tudok, ezekből a táborokból tudom. Szakall Judit és Kaposi László táboraiban nemcsak magas színvonalú munka folyt, de mindig részesei lehettünk a tábori létezés különleges csodájának, ahogy egy hét alatt létrejön egy emberi közösség, barátságok, sokszor életre szóló kapcsolatok alakulnak ki emberek között. Sokszor nem is sejtettük, mennyi előkészítés, tárgyalás, alkudozás szükséges ahhoz, hogy egy tábor létrejöjjön. Remélem, ebben a beszámolóban a szakmai munka mellett ebbe is be lehet pillantani.

A MATEHETSZ alprojekt vezetője és a tábor koordinátora a kezdetektől fogva támogatta, hogy a tábor munkájába vonjuk be a Káva Kulturális Műhely színész-drámatanárait. Így felvettem a kapcsolatot Takács Gáborékkal, akik örömmel vettek részt a tábor munkájában, külön TIE programot is szervezve a résztvevőknek.

A Káva egy TIE foglalkozással és egy drámafoglalkozással is részt vett a tábor programjában. A Bábok című foglalkozás remekül illeszkedett a tematikába, hiszen a szabadság, a választás, a szükségszerűség témakörét járták körbe a résztvevők a színész-drámatanárok segítségével. Ezzel párhuzamosan zajlott kedd délután a Tisztás című drámaóra. A tábor másik fele (a kisebbek) ezen vettek részt. Ők egy elképzelt városban az értelmetlen szabályokkal, a szabadság korlátozásával, valamint döntéseinkkel és azok következményeivel foglalkoztak.

A tábor hívószava a JÖVŐKÉP lett, erre, vagyis a saját jövőnk, jövőképünk kitalálására, egyáltalán a téma körbejárására igyekeztünk felfűzni a tervezett programokat. Tudván-tudva, hogy minden fiatalokkal végzett pedagógiai munka a jövőképükről szól, a tábor tehetséggondozó táborként lett meghirdetve, hát igyekeztünk a művészetekkel, elsősorban a színjátszással és a versmondással kapcsolatos jövőképüket megerősíteni.

Bár azt hiszem, hogy ennél fontosabb volt, hogy a közösségi tevékenységben, a dráma közösségformáló, személyiségformáló szerepében erősítettük meg őket, de ki tudja, hogy a jövőben mennyire fogja befolyásolni az életüket az együtt töltött hat nap. Az egész táboros programok mellett kihangsúlyoztuk a kiscsoportokban végzett tevékenységeket, így életkor szerint öt kiscsoportot hoztunk létre. Ezek két-két drámatanár vezetésével, saját koncepciót kialakítva, dolgozták fel „jövőképüket”.

Az eredetileg tervezett táborhely (Somogydöröcskén) mindazokat a feltételeket biztosította, melyek az általunk tervezett munkához szükségesek

Somogydöröcskét sokan ismerjük, a Séllei Frigyes által megálmodott és megvalósított táborhely ideális egy komplex művészeti tábor számára. A kiváló szállás mellett ez a tábor rendelkezik foglalkoztató helyiségekkel a kiscsoportos munkához, tágas ebédlővel, valamint sportolásra alkalmas szabad területekkel. Nem rajtuk múlt, hogy a MATEHETSZ által kínált utófinanszírozás miatt az utolsó pillanatban lemondták a tábort. Sajnos sok olyan táborhellyel találkoztam, ahol ez a feltétel kizáró ok volt, hiszen nem voltak elég tőkeerősek ahhoz, hogy több hónapra előre finanszírozzanak egy hatvanfős tábort. Volt, ahol egyszerűen csak rossz tapasztalataik voltak az utófinanszírozott táborok fizetési hajlandóságával.

Megkerestem a somogydöröcskei táborhely vezetőjét és közvetítettem a MATEHETSZ felé. Május végén derült ki, hogy az eredetileg tervezett táborhely nem tudja/akarja vállalni az utófinanszírozásos szerződési feltételeket, ezért egy új táborhelyet kellett keresnünk. Kerestem táborhelyet az alábbi településeken: Mezőkövesd, Zánka, Szigetmonostor, Szentendre. Végül a Lengyel nevű település Apponyi Kastélyában sikerült szállást és étkezést találnunk – mindkét fél számára kedvező és vállalható feltételek mellett.

Az Apponyi kastély ideális választásnak bizonyult. Fenntartója a VM DASzK Apponyi Sándor Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium. Nyáron és a többi szünetben rendszeresen fogadnak táborozó gyerekeket és felnőtteket. Varázslótábor és más „marczis” tábor is volt már itt, így biztosak lehettünk abban, hogy együttműködő partnerekre találunk a helyiekben. Nem kellett csalódnunk. Az épület vastag falaival még a legnagyobb kánikulában is hűvös volt, hiába, a kastélyépítők tudták, mi az a nyári meleg. Kaptunk külön termet minden csoportnak, külön díjért a dísztermet is a rendelkezésünkre bocsátották. Talán egyedül a szobák mérete nem volt ideális, hiszen egy terembe 12-15 fő is befért, ami „nagyban megkönnyítette az előbbieken emlegetett alkalmazkodás képességének elsajátítását”. A gyönyörű parkban külön volt az étterem, így még ez a séta is megérte. A kastélypark mellett kis kirándulást lehetett tenni a közeli Annafürdőhöz, ahol szintén szívesen láttak minket, így a tábori olimpiánkat „erdei játékká” (rönkoszlop-rakás, favágás, tájékozódás, erdei szellemvadászat, forrásszabadítás és társaik) alakítva itt rendeztük meg.

Közreműködtem a résztvevő gyerekek kiválasztásában táborvezető helyettesemmel, Bori Viktorral és a MATEHETSZ munkatársaival együtt. Megírtam a tájékoztató levelet a táborozóknak.

A sikeres pályázatról szóló elektronikus értesítés után ezt a levelet postai úton küldtük ki a résztvevők lakcímére. A levelet sok táborozó emlegette, mert ez volt az első levél, amit ő kapott személyesen, borítékban, postán. Aztán kiderült a régi igazság, hogy ha nem magad csinálod, akkor megnő a hiba lehetősége: a postai levelet megkapta MINDEN jelentkező. Ezek után hívtuk fel minden elutasított gyerekek szülőjét, akik tévedésből kapták meg a tábori értesítőt. Szerencsére alapvetően megértőek voltak, és két biztosan kimaradó helyére így sikerült hívnunk két olyan fiát, akik csak az életkoruk miatt maradtak ki a nyertesek listájából.

A folyamatos elektronikus levelezés mellett négyszer ültünk le a tábor előtt a pedagógusokkal. 2013. május 9-én, június 6-án, és a tábort megelőző napokban: augusztus 2-án és augusztus 3-án. A megbeszélések célja a tábor tematikájának, koncepciójának kialakítása és egyeztetése, a szükséges technikai eszközök listájának egyeztetése, végül a csoportvezetők egymással történő egyeztetése volt.

Az öt páros öt különféle szempontból foglalkozott a „jövő-képpel”. Az alábbiakban az írásos beszámolók és a záróest alapján megpróbálom röviden összefoglalni a tábor legizgalmasabb részét, hogy mi történt a kiscsoportokban. Életkor szerinti sorrendben a legkisebbeket Szabó Zsófia és Bori Viktor választotta, akik az elképzelt jövőben egy várost terveztek, a drámaórákon kidolgozták a jövő újításait és a város ünnepeit. Kállai Ibolyával én a párkapcsolatokról és a lehetőségekről játszottunk a kicsit nagyobbakkal, feldolgozva egy Parti Nagy Lajos szöveget (Az egér meg a lánya). Romankovics Edit és Patonay Anita csupa lányból álló csoportja egy balett-táncos karrierjével, kezdeti lépéseivel, döntéseivel foglalkozott. Milák Melinda és Kardos János a fiatalok jövővel kapcsolatos kérdéseit, vágyait, félelmeit dolgozta fel és foglalta össze egy etűdsorban. Végül

a legnagyobbakkal Vancsuráné Sárközi Angéla és Gyombolai Gábor foglalkozott. Itt már konkrét tervek, vágyak kerültek elő az improvizációs jelenetek során, melyekből kiderült, mennyire pontosan látják a felnőttek világát a mai tizenévesek (is). Az improvizációkból, etűdökből, tervezésekből összeállt „tábori beszámoló” pénteken egy nagyon jó hangulatú záróesten kerültek bemutatásra. Ismétlem, nem volt cél előadás létrehozása, mégis volt a csoportoknak mit bemutatniuk. A bemutatókat tortázás, a kiscsoportok munkájának lezárása követte, majd megérkezett egy arab „dídzséj”, aki „wagoneer” márkájú „limuzinjával” becsörtetett a kastélyba, „hoppanált” a nagyterembe és elkezdődött az „Ereszd el a hajam” táborzáró diszkó. Sírni csak másnap lehetett, az utolsó megbeszélésen, ahol lezártuk az egész csoportos játékaikat, majd „körbeültünk”, végül tábori dalunkkal elköszöntünk Lengyeltől: „Hej, Iván-éj, Szent Iván éj!”

Részt vettem a hiányzó anyagok beszerzésben.

Voltak az eszközlistánkon olyan anyagok, amiket szinte valamennyi tábor igényelt, ezeket a MATEHETSZ közösen szerezte be. A speciális kellékek, eszközök beszerzése a táborvezető feladata lett. A résztvevők minden táborban kaptak ajándécsomagot – pólót, tollat, mappát. Amit pedig nem lehetett beszerezni, azt önszorgalomból vittük magunkkal.

Összeszedtem a táborban dolgozó pedagógusok adatait a szerződésekhöz. Előkészítettem a szerződéseket a beérkezett adatlapok és a tábori költségvetés alapján a MATEHETSZ munkatársainak segítségével. Koordináltam és segítettem a gyerekek gyülekezőhelyre való eljutását, ahol ezt a szülők kérték. Összeállítottam az utaslistát. Egyeztettem az autóbuszvezetővel.

A szerződések és az adminisztráció mindig kiemelt fontosságú az EU-s finanszírozású programoknál. A szerződések előkészítése és a beszámoló mellett minden gyermeknek szülői nyilatkozatokat kellett hoznia a fénykép- és videókészítéshez való hozzájárulásról, és a gyermek egészségi állapotáról (kb. így: Esküszöm, hogy gyermekem nem beteg – Kis Dezsőné) valamint a taj-kártya és a diákigazolvány másolatát is be kellett adniuk. A tábor egészéről, valamint a külön finanszírozott programokról jelenléti ívet vezettünk, a műhelyünknek nevezett programokról külön beszámolót készítettünk. S természetesen a végén sor került az elmaradhatatlan elégedettségmérésre. A legvégén kezdtem úgy érezni magam, mint egy könyvelő, aki papírkáival, kis táskájával járkal a szobája és a nagyterem között, lógó orral, mert valamit mindig elfelejtett.

A táborban táborvezetői és csoportvezetői feladatokat láttam el.

Intenzív tehetséggondozó táborunkban délelőttönként alapvetően kiscsoportos drámás foglalkozásokkal, délután és este pedig közösségépítő és színjátékos, szituációs feladatokkal igyekeztünk a résztvevők idejét tartalmasan lekötöni.

Az öt csoportvezető pár mellett a délutáni, illetve az esti programokat az Egervári Gyuri–Kálóczi Laci párosra bíztuk. Ők bonyolították (a többiek aktív közreműködésével) a hétfői ismerkedési estétől, a szombati záró-foglalkozásig a tábor nagycsoportos játékeit. Nem voltak külön nevelőtanárok, mert úgy gondoltuk, hogy a tábor intenzitása csak fokozódik azzal, ha a csoportvezetés mellett a tábor napi életét is mi visszük, vagyis a reggeli ébresztőtől kezdve a takarodóig (és persze néha azon túl is, gondolok az éjjeli denevérvadászokra vagy a hajnali kóricálókra) együtt voltunk a kastélyban. Tehát az étkezéssel, a boltba-járással, az ébredéssel, és a lefektetéssel kapcsolatos feladatokat forgó rendszerben a tábor drámatanárai látták el. Ha az ember csoportvezető társával meg akarta beszélni az aznapi vagy a holnapi feladatokat, vagy ha történetesen a művészeti iskola tantárgyfelosztását kellett a tábor ideje alatt elkészíteni (a tábor ideje KLIK után 0-ban augusztus 5-től 10-ig volt, mikor máskor kellett volna országosan elkészíteni és leadni elektronikusan a tantárgyfelosztást), akkor erre természetesen rendelkezésre állt a pihenőidő: a szieszta, a hajnal és az éjszaka.

A tábor programja

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat
Délelőtt 9.30-13	Gyülekező, utazás	Drámacsoport	Drámacsoport	Drámacsoport	Drámacsoport	Zárójáték Táborzárás

Délután 15-18	Szállás elfoglalása	TIE foglalkozások	Erdei játék Annafürdőn	Forgószínpad	Drámacsoport	Hazautazás
Este 19-21	Ismerkedő játéksor	Színjátékos vetélkedő	Most Mutasd Meg Magad!	Hazudj, ha tudsz!	Táborzáró bemutatók Diszkrétó	

Állandó programok

7.30	Ébresztő, futás	13.30-15.00	Szieszta (bolt, szabadidős programok, pihenés)
8.00	Reggeli		
9.00	Gyülekező játék, megbeszélés az egész táborral	18.00 22.00	Vacsora Lámpaoltás
13.00	Ebéd		

Fogalommagyarázat:

A TIE foglalkozásokról, az Erdei Játékról, és a Zárásról már esett szó, a Forgószínpadról egy kicsit később lesz. Következzék a többi program rövid magyarázata!

Ismerkedő játéksor – csak egy adalék hozzá: Keressünk kiscsoportban olyan tulajdonságokat, ami ránk érvényes, aztán próbáljunk olyan tulajdonságokat keresni, ami CSAK RÁNK érvényes, vagyis a többi táborlakóra biztosan nem!

Színjátékos vetélkedő – improvizációs és közösségépítő feladatsor.

Most Mutasd Meg Magad! – egy régi „marczis” jelmondat, még a Gyermek Művészeti Fesztivál idejéből. A tábori Ki Mit Tud?-on számos értékes produkciót és megannyi csillogó szempárt láthattunk. Hogy tudtak a táborlakók egymásnak örülni!

Hazudj, ha tudsz! – A népszerű sorozat címe táborunkban egy hihető vagy inkább hihetetlen játékot rejtett. Minden táborvezető elkezdett egy sajátélményű történetet, majd a fiatalok kérdezhetek, s a legvalószínűtlenebb történet gazdáját egyszerűen kiszavazták a show-ból. Bámulatos, ahogy sikerült rátalálniuk épp az igaz történetre. Mert a történetek között csak az egyik volt igaz.

Koordináltam a napi programot.

Minden este, amikor már elcsitult a jókedy-förgeteg, és a lányok is kivárták a sorukat a zuhanynál, összeültünk a táborvezetőkkel. Egyrészt megbeszélni az aznapi történéseket, másrészt egyeztetni a következő napi programot, ami aztán kiírásra is került az ajtóra. A program kialakítása természetesen közös munkánk volt, és az is maradt. Így például kimaradt az általam nagyon kedvelt „Éjszakai állat-játék”, mert túlságosan fáradtak voltak ezért aztán lefújtuk. A csütörtök délelőtti és délutáni program is a terveinkben fordítva volt, aztán átnézve a Forgószínpadban rejlő játéklehetőségeket, a délelőtti időszakot inkább a kiscsoportos drámafoglalkozásokra szántuk.

Egyeztettem a szállás és az étkezés helyi vezetőivel. Folyamatosan kapcsolatban voltam a kollégium gondnokával (egyeztettük a létszámot, megnéztem és átvettem, majd a tábor végén leadtam a szobákat és a foglalkoztató helyiségeket, valamint ezek kulcsait).

Itt is szeretném megköszönni lengyeli segítőink munkáját. A konyhás nénik, a gondnok, a gazdasági vezető mind-mind megmutatta, hogy milyen, ha egy táborhely, egy iskola partnerként kezeli az ide érkező pedagógusokat, megbízik bennük és elhiszi, hogy az a szék nem a gyerekek miatt ment tönkre, hanem valóban ócska anyagból volt a huzata, és bármilyen kérésünk volt, azt mind igyekeztek teljesíteni. Természetesen látszott, hogy az épületet fenntartó iskola is nyögi az átszervezések lehetetlenségeit, alkalmazkodik a változásokhoz és igyekszik minden erejével megóvni az épületet, a kastélyt, mert az a pénz, amit a nyári táborokkal keresnek, az mosdófelújításra, a tornaterem karbantartására fordítódik, és ez így jó. Jó helyen voltunk Lengyelben.

A tábor külső és belső szabályait folyamatosan közvetítettem a gyerekek felé.

Azt hiszem, táborozni azért szeretek, mert minden intenzív tábor tanulási folyamat is. Azt is megtanulhatja az emberfia, hogy mennyit bír alvás nélkül, meg azt is, hogy mennyire tudja a saját munkáját úgy szervezni, hogy mindenre jusson ideje. Külső szabályok közé tartozik az is, hogy bizony nem locsoljuk szanaszéjjel a mosdó előtti folyosót, legyen bármilyen meleg, és a belső szabá-

lyok közé pedig például az, hogy nem beszélünk ostobaságokat a szobatársainknak, mert elhiszik és elkezdenek félni tőlünk.

Igyekeztem figyelemmel kísérni kollégáim munkáját.

Nagyon kíváncsi voltam, hogy ki merre viszi a csoportját, mit gondol, mit tervez a hétre és ebből mit tud megvalósítani. Úgy gondolom – és a csoportvezetők beszámolóit, valamint a záró bemutatók megerősítettek ebben –, hogy minden csoport magas színvonalon dolgozott, és igyekezett a heti munka legjavát bemutatni péntek este. Volt, aki komplett előadással lett „kész”, a többség etűdsort állított össze, de volt olyan csoport is, amelyik „csak” jeleneteket mutatott be heti munkájukból. Mint említettem már, nem volt elvárás a végén előadás létrehozása, erre sem az idő nem volt elegendő, sem a résztvevőkről szerzett előzetes tudásunk nem volt elég.

Részt vettem egy táborozó baleseti ellátásában.

Egy kisfiú az egyik reggel elesett, fájt a feje, de nem szólt senkinek, csak este, amikor már hányt is. Elvittük a dombóvári kórházba, ahol nagyon alaposan kivizsgálták és benntartották megfigyelésre („Nézze, uram, ez nem játék, magát is és magamat is védem, ha nem engedem, hogy buszon zötyögjön haza ez a gyerek.”). Közben folyamatosan tájékoztattam a szülőt a fejleményekről, aki nagyon köszönte a segítséget, és a tábor zárását követő napon hazavihette gyermekét a kórházból. Ezen kívül csak két elromlott fogszabályzónk akadt, amit szerencsésen megoldottunk. Más egészségügyi esemény nem volt, leszámítva a darazsakat, melyek első éjszakáinkat (a nyitva felejtett ablakok miatt) egy kissé veszélyessé tették. És az egyik nagyfiút, akit, azt hiszem, hogy a tábori lét a „hogyan tartunk egyszerre izgalomban három felnőttet a lelki állapotunkkal” című játék kipróbálására sarkallt. Mindig jó ilyenkor, ha van olyan felnőtt, aki vállalja, hogy egy szobában alszik a problémás fiatalemberrel, majd megnyugodva ébred, hogy ezen az éjszakán sem ment senki világgá...

Csoportvezetőként feladataim közé tartozott a szakmai foglalkozások megtartása, a csoport felkészítése a drámás–színjátékos bemutatóra. A tábor ideje alatt választható programként foglalkozásokat tartottam a táborozó gyerekeknek. Időm többi részében neveléssel kapcsolatos feladatokat, felügyeletet, esetlegesen felmerülő problémák megoldását, szervezést láttam el. Segítettem, támogattam, motiváltam a gyerekek tevékenységét a közösségi programokon.

Mindenki többfunkciós, erről szólt a Forgószínpad nevű, csütörtök délutáni programunk, ahol a tábor vezetői különböző tevékenységeket ajánlottak a táborozóknak. Olyan programokat, amikben ők jártasak voltak, és szívesen beavatták a fiatalokat is annak rejtelseibe. Így került sor alkalmi házassági szertartásokra versmondással, gipszmaszk készítésére, tenyérjósásra, rajzóra, szakszerű gépjármű-karbantartásra, gyöngyfüzésre és önismereti tanfolyamra, hogy csak a legnépszerűbb tevékenységeket említsem. Tanulság: mindenki ért még valamihez, egyáltalán nem biztos, hogy csak egy dologgal kell foglalkoznunk életünk során.

Koordináltam a táboron belül egy heti játékot, az ún. TITKOS TESTVÉR JÁTÉKOT.

Először egy játékunk volt, aztán a következő nap még egy, aztán még egy, és így volt jó. Az első játék a Titkos Testvér volt – a nagyterem falán mindenki kapott egy borítékot, amit postaládaként használhatott. Egy titkos személy lett kijelölve az ő titkos testvérének, aki üzent, ajándékozott, igyekezett a tábor ideje alatt titokban vigyázni rá. A játék az „ellenőrzöm a postaládámat, azért kelek fel az ágyamból hajnali háromkor, hogy megnézzem, nem írt-e nekem valaki” mondatokkal vette kezdetét, aztán természetesen a tábor végén, szombaton egy nagy önleleplezéssel zárult. Ezen kívül játszottunk még egész táboros „Vazul” játékot – ami a Kacsintós gyilkos tábori változata –. Volt úgy, hogy egyszerre több gyilkossal is – Bori Viktor vezetésével és koordinálásával –, valamint a Tipp játékot, amiben Kardos Jani napról napra egy érdekes „becslős” kérdéssel fordult a táborozók felé, s aki a legközelebbi tippet adta, az nyert.

Folyamatosan fényképeztem a tábor eseményeit és a körülményeket.

Említettük: a fényképezéshez hozzájáruló nyilatkozatot kellett kérnünk a gyerekektől. Volt, aki nem járult hozzá, őt igyekeztünk kihagyni a fényképes beszámolókból. Mellettem Kálóczi Laci is

fényképezett, szerencsére sokkal jobban, mint én. A táborról nem csak írásos beszámolót, hanem fényképeket is le kellett adnunk, úgymint: szállás, étkezés, körülmények, foglalkoztatók, táborvezetők munka közben, és minden olyan külön program, mely pénzügyi teljesítést igényelt.

Koordináltam a hazautazás körüli teendőket, összeállítottam az új utaslistát, egyeztettem a gyerekek gyülekezőhelyről történő hazajutását, amennyiben a szülők ezt kérték.

Akiket ki kellett kísérni a pályaudvarra, azokat visszafelé is kikísértük, akit útközben vártak a Szekszárd előtti parkolóban, azt ott raktuk ki. Ahogy az odautazást nem volt könnyű koordinálni, úgy a visszaút sem volt egyszerű, de szerencsére jó volt a buszsofőr, valamint alkalmazkodtunk a körülményekhez. Az azért szíven ütött, amikor az egyik kislány anyukája felhívott, hogy ugyan már, rakjuk fel a gyermekét a metróra, majd onnan szépen hazajön, mert most nem tud kijönni érte. Felraktuk, megmutattuk, elvittük, elintéztük. Hazamentünk, kialudtuk.

Feladataim a tábor után: Szétválogattam a maradékot, összegyűjtöttem, kiválogattam és rendszereztem a fényképeket, az elkészült napi kiírásokat, rajzokat a beszámolóhoz. Begyűjtöttem a szerződéseket, a számlákat, a nyilatkozatokat és a beszámolókat. Egyeztettem a kollégáimmal és a MATEHETSZ munkatársaival az adminisztratív és a szakmai kérdésekben. Összeállítottam és kiválogattam a fényképeket a beszámolóhoz. Létrehoztam egy közösségi oldalt a táborozókkal való jobb kommunikáció érdekében. Koordináltam a tábori találkozót, amit a Millenárison zajló *Tehetségnap és módszertani bemutató* idejére hirdettünk meg. Talán egyszer majd felteszem az összes képet és videót összevágva, de ehhez jönnie kellene egy kis szünetnek.

Kivételes és ritka az a helyzet, amiben most voltunk – gyakorlatilag az Európai Unió támogatásával szervezhettünk drámatáborúkat úgy, hogy mi választhattuk ki a helyszínt, mi határozhattuk meg a programokat, s mindehhez megfelelő anyagi feltételeket tudtunk ajánlani. Remélhetőleg, mire ezek a sorok megjelennek, már mindenki elmondhatja, hogy nem ingyen dolgozott. (Hja, kérem, az EU-s pénzekhez nem olyan egyszerű hozzájutni. Sok-sok türelem, néhány telefon, és kitartás, kitartás szükséges hozzá.) És, tegyük hozzá, kommunikáció is szükséges, hogy ne nekünk kelljen telefonálgatni a saját pénzünk után, hanem ők hívjanak fel, ha késés van, rendes és vállalható határidőket kapjunk, ha már telefonálunk, és ne csak valamiféle elodázást. Ha csak a mi táborunkról lenne szó, azt hiszem, ez a bejegyzés nem született volna meg.

Zárszó: Úgy gondolom, hogy egy nagyszerű drámatáború élünk meg együtt Lengyelben. Számomra is nagy élmény volt, de a résztvevők és a táborvezetők is hasonlóképpen nyilatkoztak. A táborzáró beszélgetésben, aztán később az internetes fórumokon többször elhangzott a kérdés, hogy jövőre, veletek, ugyanitt – lehet-e, lehetne-e. A tábori találkozó ötlete is azért született, mert ha valakit megszéldítettél, akkor azért felelősséggel tartozol.

Szerencsére a Millenárisra nagyon sokan el tudtak jönni a táborozók és a táborvezetők közül. Ősszel azonban kiderült, hogy a tábor ebben a formában biztosan nem folytatódik tovább jövő nyáron, mert ez a projekt véget ért, így a folytatásra nincs közvetlen lehetőség. De! A résztvevők többségével tartjuk a kapcsolatot, a Káva színjátszó csoportjába hívta a Budapest környékén lakókat. Ha bármilyen lehetőség adódik a folytatásra, igyekszünk ismét felvenni velük a kapcsolatot. Valahol – valamikor.

Úgy gondolom, és kollégáim visszajelzései is megerősítenek ebben, hogy a tehetséggondozás nem lehet egyszeri esemény senki életében. Mi megmutattunk egy intenzív, drámás, nyitott, elfogadó és fel-szabadult tábori létezési formát. Sok táborozó gyermek úgy fogalmazott, hogy itt végre hasonló gondolkodású társakra, barátokra talált. Nagyon jó lenne, ha nem kellene elengednünk a kezüket. Jó lenne egy év múlva tudni róluk, hogy mi történt velük, mit gondolnak másképpen a világról.

Ezért és itt is szeretném minden kollégámnak megköszönni a közös munkát, az együtt töltött, ránk, rám szánt időt, az egyeztetéseket, az éjszakai tervezéseket, a játékokban való részvételt, a kiscsoportos foglalkozásokat, valamint azt, hogy (a beszámolókból ítélve) nemcsak a fiataloknak, hanem a résztvevő pedagógusoknak is sikerült egy emlékezetes, jó tábort szerveznünk.